

TEIT HÍREK

2017. JÚLIUS

A tartalomból:

TEIT

2 25 éves a TEIT

PAKS II.

6 Új vezérigazgató és igazgatószági elnök irányítja a Paks II. projektársaságot

RHK KFT.

8 Interjú Honti Gabriellával
11 Végleges helyén az utolsó vasbeton konténer

ATOMERŐMŰ

13 Teller Ede vetélkedő
14 Múzeumok éjszakája
15 Ifjú fizikusok a múzeum táborában

www.teit.hu

25 éves a TEIT - Hiteles kommunikáció a jövőben is

Bizonyította létjogosultságát, s a jövőben még nagyobb szerephez juthat a TEIT - fogalmazta meg a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás alapításának huszonötödik évfordulója alkalmából rendezett konferencián a szervezet elnöke.

folyt. 2. old.

Dr. Bálint József: szemléletváltásra készül a TEIT. (fotó: Vida Tünde)

Új vezérigazgató és igazgatószági elnök irányítja a Paks II. projektársaságot

Süli János, a paksi atomerőmű két új blokkjának tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszter 2017. június 30-án Pakson bejelentette, hogy 2017. július 1-től Lenkei István vezérigazgató és dr. Mészáros György, az Igazgatóság elnöke vezetésével működik tovább az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zrt.

folyt. 6. old.

25 éves a TEIT – Hiteles kommunikáció a jövőben is

Folytatás az 1. oldalról

Dr. Bálint József hangsúlyozta, a paksi atomerőmű bővítése során is szeretnének segítséget nyújtani a szakmai szervezeteknek, részt venni a lakosság tájékoztatásában, a korrekt információk eljuttatásában. – *A TEIT-községek teljes mellszélességgel felsorakoztak az atomenergia mellett, itt élünk a közelében, az életünk része* – szögezte le. Kifejtette: aki kicsit is foglalkozik energetikai kérdésekkel, tisztában van azzal, hogy az energiaellátáshoz szükség van alaperőműre, konkrétan az atomerőművekre, amelyek széndioxid kibocsátás nélkül, megbízhatóan

állítanak elő energiát. Beszélt arról, hogy a TEIT-tagok szakmai útjaik során sok információval vértették fel magukat az évek során. Kitért arra is, hogy fontos feladat a radioaktív hulladékok elhelyezése és a leszerelés, aminek kérdésével foglalkozni kell még akkor is, ha most éppen két új blokk építése van napirenden.

A kalocsai Tomori Pál Főiskolán tartott szakmai napon elhangzott, hogy nemcsak új feladatokra, hanem szemléletváltásra is készül a TEIT.

Dr. Bálint József elnök és Gáncs István alelnök is beszélt arról, hogy a

szervezet kész XXI. század adta kommunikációs eszközöket is alkalmazva részt vállalni továbbra is a lakosság tájékoztatásában, a társadalmi elfogadtatás biztosításában. – *Hogy a jövőben mit tervezünk? Elsősorban hiteles kommunikációt. Ez a legfontosabb* – fogalmazott Gáncs István. Hangsúlyozta, hogy a TEIT-nek egy rugalmas szakmai stábot kell kialakítania, hogy az eddigi együttműködés bázisán a lehető leggyorsabban hiteles információkat továbbítson a lakosság felé.

A partnerszervezetek kommunikációs

Dr. Kovács Antal: a térségben kiemelkedően magas az atomerőmű elfogadottsága.
(fotó: Vida Tünde)

Mittler István: kézzel fogható eredményeket hoztak a lakossági fórumok.
(fotó: Vida Tünde)

vezetői hangsúlyozták, hogy a nukleáris létesítményekben folyó nyugodt szakmai munkához elengedhetetlen a társadalmi elfogadottság, az pedig elképzelhetetlen nyitottság, őszinteség nélkül.

Süli János a konferencián még kettős minőségben szólt az egybegyűlekhez, mint az új paksi blokkok tervezéséért, előkészítéséért és üzembe helyezéséért felelős miniszter, és mint Paks leköszönt polgármestere. Hangsúlyozta, hogy sok támadás éri az atomenergiát, ezért nagyon fontos a felelősségteljes kommunikáció, amiben partner a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás. Mint mondta, a térségben élők tudnak leg-hitelesebben nyilatkozni arról, hogy milyen hatással van az atomerőmű a

környezetére. – *Inkább kérdezzünk, tisztázzuk a félreértéseket és lépünk fel együtt a beruházás sikere érdekében* – fogalmazott. Hozzátette, szeretnék a régiót úgy felkészíteni, hogy előnyt tudjon kovácsolni az erőmű beruházásból.

Dr. Kovács Antal az atomerőmű kommunikációs igazgatója, Honti Gabriella az RHK Kft. kommunikációs vezetője többféle megközelítésben világított rá a lakosság tájékoztatásának fontosságára. Erre példa – mint Honti Gabriella felidézte – az ófalui „fiskó”. Dr. Kovács Antal arra mutatott rá, hogy a térségben hosszú idő óta kiemelkedően magas az atomerőmű elfogadottsága.

Mittler István, a Paks II. projekt-társaság kommunikációs vezetője előre-

vetítette, hogy szeretnék szerződéses formába önteni a térséggel való kapcsolatot, a TEIT, illetve az annál nagyobb területet érintő Paksi Társadalmi Tanács tagtelepüléseivel már kialakult a párbeszéd. A 2015-ben tartott lakossági fórumok kézzelfogható eredményeket is hoztak: a Kalocsa-Paks Duna-híd és a térségi támogatások elmaradásának kérdése is innen jutott el a kormányig. Beszélt arról is, hogy nyáron új tartalommal és külsővel ismét útjára indul a tájékoztató kamion. Illetve arról, hogy folyik egy, az atomerőművel és az RHK Kft.-vel közös, új látogatóközpont létesítésének előkészítése.

A társulás munkáját segítő Kovács Balázs érdekes adalékokkal szolgált a múltból és felvázolta a jövőbeni

feladatokat. Hangsúlyozta, hogy a TEIT-nek ki kell építenie a szükséges háttérstruktúrát ahhoz, hogy korszerű eszközöket, módszereket alkalmazva folytassa munkáját. Ehhez az is kell, hogy megerősítse pozícióját és bővítse azt.

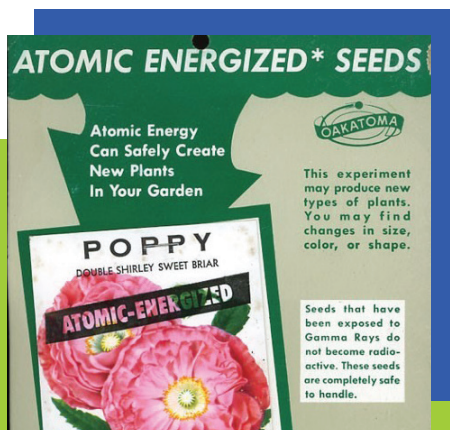
Font Sándor, a kalocsai térség országgyűlési képviselője az ellenőrzési és tájékoztatási feladatok mellett a harmadik terület, a településfejlesztés szemmel látható eredményeiről beszélt.

Hamvas István, a Paksi Atomerőmű vezérigazgatója azon túl, hogy emlékeztetett rá: a negyedik blokk üzembe helyezése után igen rövid idővel, öt évvel már szerződést kötöttek az önkormányzati szövetséggel, ajándékkal is készült: a TEIT települések vezetői sugázmérőt kaptak az erőműtől, hogy bármikor meggyőződhesse az arról, hogy a sugárzás része az életünknek, s az atomerőmű e téren nem terheli a környezetét. Mindezt megerősítette a konferen-

ciát bevezető kiállítás is, amely Vincze Bálint fotóiból készült. A Paksi Atomerőmű tipográfusa atomerőművek – köztük természetesen a paksi – környezetében készült páratlanul szép természetfotói ékesszólóan igazolják a technológia környezetbarát mivoltát.

A konferenciával párhuzamosan családi és sportnap zajlott az Érsekkertben a tagtelepülések részvételével.

Vida Tünde

TUDTA-E

HOGY ...

a múlt század ötvenes-hatvanas éveiben az Egyesült Államokban és az Egyesült Királyságban radioaktív sugárzást használó növénytermesztési technika hódított a kertészek között? Tudósok is szorgalmazták a nukleáris energia bevonását a növénytermesztésbe. Úgy vélték, hogy az atomenergia ilyen békés célú felhasználásával sikerül azt a félelmet, ellenérzést, ellenszenvet visszajára fordítani, amit a néhány évvel korábban Hirosimára és Nagaszakira ledobott atombombák keltettek az emberekben. Az új technológiától azt is várták, hogy hatásos lehet bizonyos növényi betegségekre, több, nagyobb termést hoznak majd a sugárral kezelt növények, megoldást kínálva az emberiség élelmezési problémáira. A „gamma gardens” vagy „atomic gardens” néven emlegetett kertekben egy radioaktív izotópokkal megbombázott fémrudat helyeztek az ültetvény közepére. A láthatatlan sugarak lassan, de biztosan roncsolták a közeli növények DNS-láncait, fura módosulásokat hozva létre bennük. Bár az élelmiszerhiány, az éhínség napjainkban is hatalmas gondokat jelent, a hetvenes évekre kifulladás a sugárzással módosított növények térhódítása.

(Képen: Gamma sugárzással kezelt vetőmag)

Unió vezetőket is meghívnának a találkozókra

A Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás (TEIT) képviselői is részt vettek a Nukleáris Létesítmények Körüli Európai Önkormányzatok Csoportjának (GMF) legutóbbi ülésén. A Brüsszelben tartott találkozó legfontosabb témája a radioaktív hulladékok végleges elhelyezése volt.

A GMF magyar küldöttsége Brüsszelben

A szervezeten belül eddig külön platform foglalkozott a radioaktív hulladékok végleges elhelyezésének kérdésével, de most az a döntés született, hogy a jövőben ezt a vezetőség fogja koordinálni – számolt be Dohóczki Csaba, a GMF magyarországi szervezetének alelnöke. Azt is elmondta, hogy Magyarországot a Paks környéki önkormányzatok alkotta TEIT mellett a Bácskai székhelyű Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás (TETT) települések polgármesterei képviselték. Brüsszelt azért választották helyszínül, mert így lehetőség nyílt uniós vezetőkkel való tárgyalásra. Erre sor is került a GMF közgyűlést követően, amikor EP képviselőkkel, az Európai Bizottság energiaügyi, radioaktív hulladékügyi és leszerelésügyi vezetőjével találkoztak a szervezet tagjai. Dohóczki Csaba kifejtette, hogy bemutatva nonprofit szervezetük tevékenységét, támogatást kértek az uniós képviselőktől rendezvényeik zökkenőmentes lebonyolításához. Ugyanakkor felajánlották a döntéshozóknak a szervezetnél – egyebek között nukleáris létesítményekkel való kapcsolattartás terén – felhalmozott tapasztalataikat.

A GMF tagjai úgy határoztak, hogy azon üléseikre, amelyek nukleáris létesítmények közvetlen térségében zajlanak, uniós vezetőket is meghívják, hogy azok közvetlenül szerezzenek tapasztalatot, ne csak a nemzeti jelentésekből ismerjék a hulladékkezelés helyzetét. Egyes országokban ugyanis e kettő nincs teljes összhangban egymással. Dohóczki Csaba kifejtette, hogy Magyarországon korrekt a kapcsolat a létesítmények üzemeltetőivel, valós képet mutat a nemzeti jelentés a radioaktív hulladék-elhelyezés helyzetéről.

Vida Tünde

Új vezérigazgató és igazgatósági elnök irányítja a Paks II. projekt-társaságot

Folytatás az 1. oldalról

A Paks II. projekt megvalósítási szakaszában Lenkei István váltja dr. Bán Tamást az új atomerőművi blokkok létesítéséért felelős társaság élén. Az Igazgatóság elnöke 2017. július 1-től dr. Mészáros György. Süli János köszönetét fejezte ki a korábbi vezérigazgató munkájáért. A projekt-társaság Igazgatóságának és Felügyelőbizottságának tagjai között szintén változás történt.

Mint Süli János elmondta, az elmúlt évek során a projekt előkészítése és az uniós eljárások megnyugtató lezárása volt a feladat. Az előkészületeket követően a projekt a megvalósítás szakaszába lép. Ehhez más típusú szakértelemre van szükség.

A miniszter hozzátette: Lenkei István kiváló gyakorlati szakember, emellett széleskörű szakmai és társadalmi kapcsolatrendszerre tett szert az iparág atomenergiával foglalkozó legfontosabb vállalkozásait tömörítő Magyar Atomfórum Egyesület vezetőjeként. A szervezet a legjelentősebb

európai atomenergetikai szövetség, a FORATOM tagjaként működik. Dr. Mészáros György pedig, aki korábban a Paksi Atomerőmű igazgatóságának elnöke volt, szintén tapasztalt, felelősen gondolkozó vezető.

A fentiekről – néhány órával a 2017. június 30-i sajtótájékoztató előtt – Süli János munkavállalói fórum keretében adott személyes tájékoztatást, amelyre a projekt-társaság minden dolgozója meghívást kapott.

Az Igazgatóság tagjai:

dr. Mészáros György (elnök), Guba János, Kovács Pál, Lenkei István, Mittler István, dr. Vidoven Árpád

A Felügyelőbizottság tagjai:

Incze Zsolt (elnök), dr. Kékesi László, Steiner Attila, Szabó Péter, dr. Varga Sándor, Vitézy András

Paks II.

ÉJJEL-NAPPAL
ENERGIA

FESZTIVÁLOZZ és ismerkedj meg a Paks II. projekttel, az atomenergiával!

➤ **Keresd a Paks II. interaktív tájékoztató kamionját!**

➤ **Játssz és nyerj napijegyet a következő állomásra!**

Részletek a helyszínen.

ÁLLOMÁSAINK

VOLT Fesztivál
Sopron – június 26. - július 1.

Balaton Sound
Zamárdi – július 5-9.

EFOTT
Velence – július 11-16.

Campus Fesztivál
Debrecen – július 19-22.

East Fest
Mezőtúr – július 25-29.

Sziget Fesztivál
Budapest – augusztus 9-15.

Debreceni Virágkarnevál
Debrecen – augusztus 18-20.

Szegedi Ifjúsági Napok
Szeged – augusztus 23-26.

*Olcsó
Biztonságos
Klimabarát*

„Egy ilyen felelősségteljes területen, mint a radioaktív hulladék-kezelés, nem lehet improvizálni, mindenre fel kell készülni”

Interjú Honti Gabriellával, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. Kommunikációs Önálló Osztályának vezetőjével.

Milyen utat jár be egy, a szekszárdi Garay János Gimnáziumban érettségizett fiatal hölgy, mígnem az RHK Kft. kommunikációs vezetője lesz?

Ez egy igazi romantikus történet, mert gyerekkori álmom volt, hogy ennél a cégnél dolgozhassak. Pakson laktam, illetve lakok a mai napig és barátaimmal gyakran bicikliztem el az RHK Kft. irodaépülete mellett még a kilencvenes évek végén. Ekkor még valóban a Garay János Gimnáziumba jártam, de tudtam, hogy Szegedre a biológia és környezetvédelem szakra szeretnék jelentkezni és végül ott is végeztem. Fontos volt számomra a környezetvédelem, a természet szeretete, ez a mai napig része maradt az éle-

temnek. Akárhányszor elhaladtam a sárga épületen virító Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. felirat mellett, mindig az jutott eszembe, hogy ez lehet a környezetvédelem csúcsa, egy ilyen fontos feladatot megoldani, mint ennek a hulladéktípusnak a biztonságos tárolása. Az iskola után be is adtam az önéletrajzom a céghez, de csak 2 évvel később hívtak be állásinterjúra, mikor én már orvosi látogatóként dolgoztam. A véletlen úgy hozta, hogy akkor kerültem az RHK Kft.-hez, amikor nem számítottam rá, már más irányba haladt a karrierem.

Vezető beosztásban kezdtél el dolgozni a cégnél?

Nem, úgy kezdtem, mint bárki más, az alapoktól. Csoportokat vezettem, cikket írtam, kiadványokat szerkesztettem össze, egyáltalán ismerkedtem ezzel a szakterülettel. Valójában egy tájékoztatási munkatártnak 2008-ban kevesebb feladata volt, mint most a kollégáimnak, de én minden percét élveztem. Öt évvel később tette fel a kérdést dr. Kereki Ferenc, ügyvezető igazgató, hogy elvállalnám-e a megbízott kommunikációs vezetői feladatokat, amire igent mondtam és 2014-ben véglegesítették a kinevezésem. Természetesen, azóta a tanulmányaimat is kibővítettem, megszereztem a kommunikáció és médiaszakértői diplomámat.

Miben különbözik az RHK Kft. kommunikációja más, hagyományosnak mondható tevékenységet végző társaságokétól?

A legtöbbször a kommunikációról a marketing szóra asszociálnak. Egy cég általában azért kommunikál, hogy eladjon valamit, hogy versenyképes maradjon a piacon. Nekünk nincs termékünk, viszont a radioaktív hulladék-kezelés olyan feladat, amellyel a lakosságnak együtt kell élnie, nem lehet a szőnyeg alá seprni. Ha élvezzük a nukleáris ipar, a radioaktív izotópok felhasználásának előnyeit, akkor vállalni kell az ezzel járó feladatot. Ezt a szemléletet kell átadnunk a lakosságnak, ezekről a folyamatokról kell ismereteket biztosítanunk a számukra, úgy, hogy megértsék, mi folyik a

telephelyeinken és nyugodtan, aggodalom nélkül élhessék hétköznapijait. A kommunikációs szakember feladata ezen a szakterületen, hogy ismeretterjesztő feladatokat lásson el, közérthetővé tegye azt a tudást, amivel a cég rendelkezik.

Milyen szakmai kihívást jelent a különböző korosztályok megszólítása?

Tevékenységünkkel jelenleg 40, jellemzően kisebb lélekszámú település érintett, melyeknek demográfiai mutatói az idősebb korosztály felé mutatnak. Őket a hagyományos kommunikációs csatornákon lehet a legegyszerűbben elérni: kiadványok, újságok, helyi TV. Azonban a fiatal generációt sem lehet elhanyagolni, hiszen a radioaktív hulladék-kezelés korokon átívelő feladat. Fontos, hogy ők is megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek, hiszen a jövőben akár az egész országot érintő kérdésekben is döntéshozók lesznek. Hozzájuk a honlapunkon, a youtube csatornánk segítségével juttatjuk el az információkat, illetve a közvetlen kommunikációra is nagy hangsúlyt fektetünk. A 7-8. osztályos tanulók számára tanulmányi versenyeket szervezünk, a középiskolákban rendszeresen tartunk tájékoztató programokat. Próbáljuk továbbfejleszteni, magasabb szintre emelni ezeket a rendezvényeket, legutóbb a Magyar Nukleáris Társasággal összefogásban tartottunk egy tájékoztató napot Kalocsán, az ÖKO Pontban. Ezek mellett a legnagyobb népszerűségnek a látogatóközpontjaink örvendenek. Pakson és Bataapátiban egyaránt új dizájnnal várjuk az érdeklődőket, korosztálytól függetlenül. Összes-

ségében az a fontos, hogy az információt mindig a befogadók nyelvére kell lefordítani, főleg a gyerekek esetében.

Mi volt a legnagyobb kihívás pályád során?

Vezetőként teljesen más feladatkörök kerültek hozzám, sokkal nagyobb felelősség nyomta a vállaimat, ez felborította az addigi megszokott életritmusomat. Persze idővel ez lett a természetes. A legnehezebb mégis a jelenlegi kommunikációs csapat összeállítása volt. Sok idő kellett hozzá, mire végre azt tudom mondani, olyan emberek vesznek körül, akikben megbízok, illetve akikkel eredményesen, és ami a legfontosabb, szívesen dolgozom. Erre vagyok a legbüszkébb, mert ezt a munkát csak együtt lehet elvégezni, egyedül, külön-külön nem megy.

A munkád során adódott olyan nem várt helyzet, ami nem várt kommunikációs technikát, improvizálást igényelt?

Nyugodtan mondhatom, hogy nem. Egy ilyen felelősségteljes területen, mint a radioaktív hulladék-kezelés, nem lehet improvizálni, mindenre fel kell készülni. Szerencsére nem történt még olyan esemény, ami kimondottan speciális kommunikációt igényelt volna, de minden forgatókönyvre fel vagyunk készülve. Ha olyan esemény következne be, amelynek kezelése eltér a hétköznapi megoldásoktól, akkor a krízis kommunikációs terveinkhez bármikor hozzányúlhatunk. Ez egy olyan kézikönyv, amelyben vélt, a normálistól eltérő helyzetekre fejlesztettünk ki kommunikációs stratégiákat, megoldásokat.

Mit tartasz a szakma csúcsának, mi a cél, amit legjobban szeretnél elérni?

Valójában részben már el is értük a csúcsot, a célunkat. A telephelyeink környezetében nagyon magas az elfogadottság a lakosság részéről a tevékenységünk iránt. Ezt a közvélemény-kutatásaink is alátámasztják. A nyugodt környezet, amit a megfelelő kommunikáció megteremt, az egyik kulcsa a magas színvonalú munkának, amit a szakembereink végeznek. Úgy érzem, jó irányba tartunk, a jövőre kitekintve a minimum az, hogy a jelenlegi szintet megtartsuk. Persze mindig lehet fejlődni és mindig van hová javul-

ni, erre mi is törekszünk. A kollégáimmal együtt folyamatosan képezzük magunkat, hiszen a kommunikáció egy olyan terület, amiben rengeteg a változás, naprakésznek kell lenni. A siker kulcsa mégis mindig ugyanaz marad, a nyílt és őszinte kommunikáció a lakosok felé.

Hogy élted meg, hogy egyetlen nőként kerültél be a vezetésbe?

Abszolút pozitívan, semmiféle megkülönböztetés nem ért miatta. Persze kijönnek a férfi és női gondolkodásbeli különbségek. Más színt, energiákat, ritmust viszünk bele a munkába. De ez így van jól. A sokszínűség ereje fontos egy vezetői gárdában, mert mindenki hozzá tudja tenni saját magát a munkához és biztosan nem maradnak kitöltetlen hézagok. Ráadásul, már nem én vagyok az egyetlen nő a vezetői csapatban.

Milyen tanácsokkal látnád el azokat a fiatalokat, akik a kommunikációs pályát választják?

A kommunikáció egyre fontosabb szerephez jut a mai világban, szinte mindent behálóz, ezért nagy felelősséggel is jár. A tanácsom, hogy ezt szem előtt tartva használják fel a jövő szakemberei a megszerzett tudásukat. És persze legyenek kreatívak, kitartóak, nyitottak a világra és ne feledjék: mindig meg lehet újulni!

Végleges helyén az utolsó vasbeton konténer

Alig több, mint négy év tel el azóta, hogy a bátaapáti kis és közepes aktivitású Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló (NRHT) első föld alatti tárolókamrája megkezdte működését, és 2017. május 19-én az utolsó vasbeton konténer is végleges helyére került.

A szép számmal érkező meghívottakat Honti Gabriella, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. (RHK Kft.) kommunikációs osztályvezetője fogadta a telephelyen, aki kiemelte: „Fontos a nyílt és őszinte kommunikáció a lakosság felé és ehhez az is hozzá tartozik, hogy a térség médiumai jól informáltak legyenek. Ezért is döntöttünk úgy, hogy meghívjuk őket, hogy személyesen tudósíthassanak az itt folyó munkáról”. Az osztályvezető kíséretében a jelenlevők megtekintették a Látogatóközpontot, ahol rövid film segítségével ismerték meg az első kamrában alkalmazott tárolási koncepciót, mely az utolsó konténer elhelyezésével befejeződött. Eddig a paksi atomerőműből teherautóval érkező, kis

és közepes aktivitású radioaktív hulladékkal teli hordókat, kilencesével vasbetonkonténerekbe helyezték az NRHT felszíni technológiai épületében. A hordók közti teret cementpeppel töltötték ki a szakemberek, majd lezárva, 7 napi száradás-pihentetés után szállították le a 250 méter mélyen kialakított I-K1 jelű tárolókamrába.

A rövid ismertető után még a felszínen, de már az ellenőrzött zónában fogadta a vendégeket László Zoltán, az RHK Kft. megbízott üzemeltetési igazgatója, illetve Bertalan Csaba, az NRHT főoktelep-vezetője, ahol testközelben mutatták be az egyes munkafolyamatok helyszíneit és válaszoltak az elhangzott kérdésekre. Bertalan Csaba, az első kamra üze-

meltetési tapasztalatait összegezve kiemelte: az elmúlt közel 4 és fél évben nem történt semmiféle, a biztonságot kedvezőtlenül befolyásoló esemény. A tárolóban munkát végző személyzet kiemelkedő szakértelme, biztonság tudatos munkája, az alkalmazott technológia garántálja, hogy a jövőben is megtartható lesz a biztonság.

Persze, a telephelyen dolgozó szakemberek számára, az utolsó vasbeton konténer elhelyezése csupán egy feladat befejezését jelenti a sok közül. Jószerével az első hulladékos konténer föld alá szállításával egy időben kezdődött az a munka, amelynek nyomán a világszínvonalú, nemzetközi szinten követendő példaként számon tartott létesítményt helytakarékosabban, kisebb

költséggel – ugyanolyan biztonság szavatolása mellett lehet majd üzemeltetni. Javában folyik az új elképzelések megvalósítása a kettes kamrában, a következő tárolótér kialakítása lassan befejeződik.

Az új tárolási koncepciót László Zoltán ismertette a jelenlevőkkel. – Az új rendszer szerint négy darab 200 literes fémhordó kerül egy vékony falú, merevített fémkonténerbe. A hordók és a konténer fala közötti teret pedig folyékony radioaktív hulladékkal kevert cementpéppel töltik ki a Paksi Atomerőműben, ezzel az eddigi holt teret is kihasználjuk. Az így előállított úgynevezett kompakt hulladékcsomagok elhelyezése a

kettes kamrában, öt sorban és hat oszlopban történik majd 2018-tól. Az új kialakítás alkalmazásával még több mint tízezer fémkonténer fér el az első kamramezőben.

Az új koncepció értékelése mind üzemviteli, mind a lezárást követő, hosszú távú biztonság szempontjából megtörtént, a továbbépítés a megfelelő hatósági engedélyek birtokában folyik, az üzemeltetési engedély kiadását, a járművek átalakítását és a szükséges eszközök beszerzését követően lép majd életbe az új tárolási koncepció, a megszokott, kimagasló biztonság szavatolásával. Mivel az adott területen az eredeti elképzelésekhez képest

lényegesen több hulladék végleges elhelyezése vált lehetővé, jelentős költségcsökkentést érünk el – zárta gondolatait a megbízott üzemeltetési igazgató.

Mindeközben a sajtó munkatársai megtekinthették, ahogy a speciális targonca – már 250 méterrel a felszín alatt – a végleges helyére illeszti az utolsó, robosztus, közel 16 tonnás vasbeton konténert. Ezzel az I-K1 jelű kamra megtelt, 537 monolitblokkban, 4833 hordónak nyújt biztonságos, végleges pihenőhelyet, miközben néhány méterrel arrébb – az építési területen – az I-K2 jelű kamra lassan készen áll, az új, kompakt hulladékcsomagok fogadására.

TUDTA-E

HOGY ...

a fitoremediáció egy természetbarát technológia, melynek alkalmazása során a szennyezett környezet tisztítását növényekkel végzik? Egyes növények nagyon hatékonyan szívják fel a talajból a szennyezőanyagokat, és aztán azokat a gyökérzetükben tárolják, így az nem jut el a termésükig, vagy a leveleikig, ahonnan aztán a táplálékláncba kerülne. Csernobilben is használtak olyan növényeket, amelyek alkalmasak a radioaktív szennyeződések és a nehézfémek megkötésére. Az egyik itt használt növény egy génmanipulált napraforgófajta volt, melyet egy Csernobil közeli tó felszínére telepített szivacságyba ültettek. Tizenkét nap elteltével a növény gyökereiben a vízben mért koncentráció nyolcezerszeresét figyelték meg céziumból, és kétezerszeresét stronciumból. A talaj sugárszennyezettségét ipari kenderrel csökkentették. A gyorsan növekvő cannabis sativa gyökerei akár 2-3 méterre is lenyúlnak termőföldbe, hatékonyan szívják fel és kötik meg a radioaktív szennyeződések és a nehézfémeket.

Sokat gondolkodtak és keveset tévedtek a verseny résztvevői

A tavalyi évet követően idén is az Atomenergetikai Múzeum rendezte a Teller Ede vetélkedőt. A Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás (TEIT) településeinek általános iskolái számára szervezett verseny fizikai ismeretekre és a múzeum kiállításának anyagára egyaránt épít.

Fotó: Bodajki Ákos

Az intézmény edukációs programjába jól illeszkedik a fizikaverseny, amely kiegészíti a tanév teljes időszakában zajló kihelyezett fizikaórákat, valamint hangsúlyt helyez a múzeum új, Leonardo da Vinci műszaki munkásságát bemutató időszak kiállítására is.

A környék 8 iskolájából érkező 3 fős csapatok az előzetesen elkészített prezentációjukat mutatták be a verseny első szakaszában „Magyar fizikusok az atomenergetikában” címmel. Kiemelt szándéka a múzeumnak ezzel, hogy a csapatok saját kutatásaik és ismereteik alapján tegyenek megállapításokat a kijelölt témát illetően. A mechanikai és hőtani témájú, valamint elektromosságtannal és atomfizikával kapcsolatos számítási feladatok után a fizika tantárgyhoz kapcsolható tesztek vártak a diákokra, amelyek különböző jelenségek magyarázatára irányultak, de kitértek a múzeumi fizikaórán látottakra is. A diákok az egyszerű gépek működése témakörben is oldottak meg feladatokat.

A vetélkedő zárásaként Härtlein Károly fizikatanár, a BME tanszéki mérnöke tartott kísérletekkel tarkított előadást, amelynek kapcsán újra tapasztalhatták a versenyzők, hogy a fizika az élet minden területén jelen van.

Az eredményeket összesítve a zsűritagok Leonardo da Vincit idézve – „Aki keveset gondolkodik, az sokat téved” – megállapították, hogy a versenyzők inkább sokat gondolkodtak és keveset tévedtek. A vetélkedőt a Nagyasszonyunk Katolikus Általános Iskola és Gimnázium csapata nyerte, a csapat tagjai Baranyi Bálint, Bukor Levente és Körmendy Márton, felkészítő tanáruk Beke Tamás.

Az Atomenergetikai Múzeum a természettudományokkal összefüggő, élményközpontú ismeretátadást kiemelten kezeli, ennek jegyében állította össze múzeumpedagógiai programját is. A vetélkedő mindemellett a tehetséges diákok eredményeinek elismerésére is jó lehetőséget biztosít.

Múzeumok éjszakája

Az Atomenergetikai Múzeum szívesen csatlakozik országos múzeumi programokhoz. Így volt ez 2017. június 24-én, szombaton is, a Múzeumok Éjszakáján, amikor délután háromtól este nyolc óráig várta különböző látványos programokkal az érdeklődőket.

Fotó: Juhász Luca

A rendezvény ismét lehetőséget adott a Paksi Városi Múzeummal való összekapcsolódásra, amit „Bözsi”, az Ikarus 55 autóbusz is jól szimbolizált, mivel a látogatók ezzel a retró járgánnyal közlekedhettek a két múzeum között.

A több mint 500 felnőtt és gyerek látványos kültéri fizika show-t és tűzoltó-bemutatót láthatott, és a nagy melegben limonádéval hűsíthették magukat a Memphis Moon '55 zenéjére.

A kisebbek sem unatkoztak, mivel őket kézműves programok várták a múzeum kiállítóterében.

A retró hangulatnak megfelelően a vendégek belelapozhattak régi erőműves brigádnaplókba, a kamarakiállításban pedig kártyanaptárak segítségével nosztalgizálhattak.

Az Atomenergetikai Múzeum programkínálatával igyekszik minden korosztályt megszólítani – kisgyermektől a nagyszülőig –, hogy néhány órára kellemes kikapcsolódást nyújtson az egész családnak.

TUDTA-E

HOGY ...

a Galileo navigációs programot működtető Európai Űrügynökség (ESA) hónapok óta vizsgálja, miért nem jár a 18 műhold néme-lyikén lévő ultrapontos időmérő? A program minden műholdján négy atomóra működik, kettő rubídiummal, kettő hidrogénnel. Ahhoz, hogy a navigáció jól működjön, műholdanként egy időmérő is elég, a többi három tartalék. Az év elején három rubídiumos és hat hidrogénes óra állt le, egy műholdon pedig két időmérő is meghibásodott. Az ESA vizsgálata feltárta, hogy a rubídiumos órákban volt egy hibás alkatrész, amely rövidzárlatot okozott. Az is kiderült, hogy a hidrogénes órákkal végzett műveleteket folyamatosan ellenőrizni kell. A Galileo-program egyébként a mindennapokban is meglehetősen fontos: ez az a rendszer, amit már most használhatunk a GPS leváltására, és sokkal pontosabb is annál.

(forrás: hvg.hu)

Ifjú fizikusok a múzeum táborában

Új tematikával rendezett tábor az Atomenergetikai Múzeum a 2016/17-es tanév múzeumpedagógiai programsorozatának zárásaként: „Ifjú fizikusok” táborban vehettek részt a környék tehetséges diákjai.

Fotó: Juhász Luca

A természettudományi tárgyak népszerűsítése a tanév foglalkozásainak mindegyikén kiemelt jelentőséggel bír: az óvodapedagógiai rendezvények, általános és középiskolai fizikaórák, a Teller Ede vetélkedő mind alkalmat adott a múzeum élményközpontú programjának bemutatására, kiszélesítésére. A múzeumi tábor tette fel a koronát az év eseményeinek sorára, számos élmény és szórakoztató módon megszerezhető tudás várta a jutalomtáborban részt vevő gyerekeket.

A táborba a Duna bal és jobb partjáról is érkeztek kiemelkedő teljesítményt nyújtó diákok, idén elsősorban azok, akik jó eredményeket értek el fizikaversenyeken.

Az eddigi évek gyakorlatától eltérően a tábor számos eleme kapcsolódott a természettudományokhoz, minden

nap újabb fizikai témakör feldolgozásával bővítették ismereteiket szinte észrevétlenül. Az aerodinamikával a szolnoki Reptárban és a Leonardo-kiállítás keretében ismerkedtek. A mozgások energiaigényét a kerékpározás elméleti és gyakorlati tanulmányozása révén figyelték meg, míg az atomfizika alapjaival a Karbantartó Gyakorló Központban találkoztak. Emellett strandolás, kirándulások és csapatok közötti vetélkedés tette emlékezetessé a hetet a diákok számára.

Az Atomenergetikai Múzeum egyre szélesedő, természettudományokat népszerűsítő múzeumpedagógiai programjának határozott célja, hogy minden lehetséges eszközzel segítse az edukációt, a tehetséggondozást, valamint a terület iránti érdeklődés felkeltését és fenntartását.

KALOCSA

PAKS

TENGELIC

GÉDERLAK

GERJEN

ORDAS

FOKTŐ

DUNASZENTGYÖRGY

DUNASZENTBENEDEK

USZÓD

FADD

BÁTYA

PUSZTAHENCSE

Impresszum:

A Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás lapja

6300 Kalocsa, Szent István út 35.

titkarsag@kalocsa.hu

Felelős kiadó: dr. Bálint József TEIT elnök

Készült: Kerényi nyomda, Szekszárd

Megjelenik: kéthavonta Pakson és környékén 23 000 példányban